

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 35Em/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120203703
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Širilová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3120203703.3

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci oprávneného - otca S. D., R. C. H. T. X, R., zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o. so sídlom S. XX/XXX, XXX XX R., P. XXXXXXXX, proti povinnej - matke Z. U., R. C. N. XXXX/XX, R., o návrhu oprávneného na výkon rozhodnutia - úpravy styku s maloletým dieťaťom F. D., H.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, takto

rozhodol:

Návrh oprávneného na výkon rozhodnutia **s a z a m i e t a .**

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnený sa svojím návrhom, doručeným súdu dňa 18.05.2020, domáhal výkonu rozhodnutia o úprave jeho styku s maloletým dieťaťom, ktorý bol upravený rozhodnutím Okresného súdu Trenčín č. k. 31P/6/2020-50 zo dňa 12.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5CoP/29/2020-102 zo dňa 30.06.2020 (ďalej len „exekučný titul“). V návrhu uviedol, že povinná exekučný titul vôbec nerešpektuje a neumožňuje mu styk s dcérou. V piatok 21.02.2020 oprávnený povinnú informoval SMS správou, že v sobotu 22.02.2020 sa dostaví k U. N., kde bude o 14.00 hod. na maloletú čakať. Povinná na správu nereagovala a v sobotu ani v nedeľu sa na styk nedostavila. Neskôr oprávnený zistil, že právny zástupca exekučný titul prevzal až 28.02.2020, čo však na situácii nič nemení, keďže oprávnený povinnú o exekučnom titule informoval. V piatok 06.03.2020 oprávnený opätovne informoval povinnú, že v sobotu bude maloletú čakať pri fontáne. Dňa 07.03.2020 sa povinná s dcérou dostavili, oprávnený sa s dcérou snažil komunikovať, tá však neodpovedala, alebo len jednoslovne, po chvíli do komunikácie začala vstupovať povinná, ktorá odpovedala namiesto maloletej a slovne útočila na oprávneného. Povinná toto stretnutie nevyužívala na podporu styku dcéry s oprávneným, ale na vsugerovanie maloletej negatívneho názoru na oprávneného. Po 10 minútach slovného útočenia povinnej na oprávneného, povinná s dcérou zo styku odišli. Styk sa neuskutočnil ani cez víkend 21.-22.03.2020, pretože povinná správou informovala, že kvôli pandémie koronavírusu sa s oprávneným stýkať nebudú. Oprávnený toto v záujme zdravia maloletej rešpektoval a požiadal povinnú, aby mu umožnila aspoň telefonický hovor alebo videohovor s dcérou. Túto žiadosť oprávneného povinná odigorovala. V sobotu 06.04.2020 mu povinná uviedla, že situácia je stále nebezpečná a oprávnený môže dcéru o 14.00 hod. zavolať. Oprávnený sa dovolal povinnej, ktorá dcéru odovzdávala mobil so slovami: „tato ti volá, bav sa s ním ako sme sa dohodli“. Maloletá mu do telefónu povedala: „neotravuj ma“ a zložila. Pokiaľ ide o styk v termíne 18.-19.04.2020, povinná mu oznámila, že situácia je naďalej vážna a na styk preto s dcérou určite nepríde. Toto sa zopakovalo aj v termíne 02.05.2020. Tak oprávnený požiadal povinnú aspoň o videohovor, ktorý podľa vyjadrenia povinnej, maloletá odmietla. Dňa 03.05.2020 sa povinná s dcérou opätovne na miesto styku nedostavila. Po uvoľnení pandemických opatrení, oprávnený žiadal povinnú o náhradný termín 09.-10.05.2020, povinná odpovedala, že to nie je možné, pretože majú iný program. Oprávnený ďalej uviedol, že z uvedeného je zrejmé, že povinná bezdôvodne nedodríava povinnosti uložené

jej exekučným titulom, nerešpektuje práva oprávneného, maloletú na styk nepripravuje psychicky ani fyzicky a na styk sa nedostavuje, neumožňuje oprávnenému ani telefonický kontakt či videohovor. Oprávnený má za to, že jeho styk s dcérou je potrebné realizovať čo najskôr a v pravidelných intervaloch, aby došlo k zlepšeniu ich vzťahu. Oprávnený má svoju dcéru rád, chce sa s ňou pravidelne sýkať a pokračovať v budovaní ich vzťahu, ktorý mali pred rozvodom rodičov. Oprávnený má za to, že maloletá má právo, aby bol zachovaný jej styk s oboma rodičmi a zanedbanie jej vzťahu s oprávneným by na ňu mohlo mať v budúcnosti vážne psychické následky. Skutočnosť, že oprávnený sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti a má novú partnerku, ho nemôže v styku s dcérou diskvalifikovať. Navyiac povinná má rovnako nového partnera - manžela. Z tohto cudzieho muža sa povinná snaží maloletej vytvoriť otca, avšak jej biologického otca ignoruje.

2. Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 31P/6/2020-50 zo dňa 12.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5CoP/29/2020-102 zo dňa 30.06.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletou každý párny týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi ju v stanovenom čase odovzdať pri U. N. N. N. R.Í., kde je otec povinný maloletú matke v stanovenom čase vrátiť. Uvedené neodkladné opatrenie zanikne najneskôr právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej o úprave styku otca vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 31P/6/2020. Uvedené rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť dňa 28.02.2020 a právoplatnosť 15.07.2020.

3. Oprávnený vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 17.08.2020 na výzvu súdu uviedol, že situácia sa od podania jeho návrhu nijako nezmenila a povinná naďalej odmieta rešpektovať exekučný titul. Styk sa neuskutočňuje vôbec. V období od nariadenia exekučného titulu doposiaľ, t. j. za pol roka, sa styk uskutočnil iba jedinýkrát, aj to iba pár minút, a to dňa 07.03.2020. Podľa vyjadrenia povinnej, maloletá nechce s oprávneným komunikovať, avšak povinná nevie na dcérou pôsobiť tak, aby sa s oprávneným aspoň porozprávala. Podľa vyjadrenia povinnej, dcéra od neho nechcela ani ovocie, ktoré jej priniesol, keď bola počas styku údajne chorá (16.-17.05.2020). Ani v termíne 08.-09.08.2020 sa styk neuskutočnil, čo povinná odôvodnila tým, že „maloletá nechce ani keby čo bolo“. Oprávnený poukázal, že jeho odmietanie maloletou existuje bez objektívneho dôvodu, ako otec má dcéru veľmi rád, má k nej silné citové väzby, nikdy jej fyzicky ani verbálne neublížil. Maloletá ho odmieta z dôvodov, ktoré jej museli byť sprostredkované tretími osobami, nakoľko maloletá nemá odkiaľ vedieť skutočnosti, ktoré uvádza (otec niekoho okradol, otec rozpráva, že mama pije a podobne). Práve toto utvrdzuje oprávneného v jeho presvedčení, že povinná na vzťah dcéry k otcovi vplýva negatívne, negatívne sa vyjadruje na osobu oprávneného, a vôbec sa nesnaží o to, aby sa ich vzťah napravil. Povinná sa snaží otca zo života dieťaťa vymazať a vôbec nerešpektuje jeho výchovnú rolu v živote maloletej.

4. Súd v zmysle § 388 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a § 3 ods. 4 v spojení s § 5 vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „Vyhláška“), požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín o poskytnutie súčinnosti pri preverovaní dôvodov nepodrobenia sa súdnemu rozhodnutiu. Zo správy kolízneho opatrovníka zo sociálneho zisťovania zo dňa 26.08.2020 vyplynulo, že na základe sociálneho zisťovania bolo zistené, že exekučný titul sa žiadnym spôsobom nerealizuje. Otec sa s dieťaťom nestretáva, pričom matka argumentuje, že ona v styku nebráni, ale maloletá stretávanie s otcom úplne odmieta. Ak sa má styk realizovať, dieťa máva bolesti brucha, necíti sa dobre, čo sú somatické prejavy zo strachu zo stretnutia sa s otcom. Pohovorom s dieťaťom bolo zistené, že maloletá akékoľvek stretnutie a kontakt s otcom úplne odmieta. Vzťahy medzi rodičmi dieťaťa sú narušené a rovnako je tak narušený vzťah dieťaťa k otcovi. Je preto nevyhnutné, aby sa všetci podrobili odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Zlatovce Trenčín (ďalej len „CDR“), s čím rodičia vyjadrili súhlas. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín tak odporučil súdu nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rodičom uloží povinnosť podrobiť sa spolu s maloletou sociálnemu a psychologickému poradenstvu v CDR.

5. Povinná vo svojom vyjadrení zo dňa 31.08.2020 na výzvu súdu uviedla, že dňa 07.03.2020 sa s dcérou dostavila na miesto styku, pričom sama maloletá ukončila stretnutie s oprávneným, napriek tomu, že povinná ju na dlhšie stretnutie nabádala. Dňa 08.03.2020 k styku nedošlo, pretože maloletá nemala záujem o styk. Dňa 21.-22.03.2020 k styku opäť nedošlo, pretože oprávnený ju sám s poukazom na COVID-19 informoval, že na styku netrvá a požiadal ju, aby sa dohodli na inom termíne. Dňa 04.-05.04.2020 sa styk neuskutočnil s poukazom na COVID-19, oprávnený povinnú požiadal, aby mohol

s dcérou telefonovať, čo táto umožnila. Keď oprávnený zavolať podala dcére telefón so slovami: „F. tatino volá“, maloletá odpovedala: „Ale ja nechcem“, povinná: „F. sme sa rozprávali, zober, vypočuj si ho. Mu odpovedaj, ako sme sa bavili, áno?“, dcéra: „Ahoj, neotravuj ma“. Dňa 18.-19.04.2020 k styku nedošlo, povinná kontaktovala psychologičku, ktorá uviedla, že kvôli pandémie neordinuje a doporučila túto situáciu akceptovať a teda styk s oprávneným nerealizovať. Dňa 02.-03.05.2020 k styku opäť nedošlo, rodičia sa dohodli, že oprávnený bude s dcérou telefonovať, maloletá však hovor odmieta, pričom povinná sa ju snažila motivovať. Dňa 16.-17.05.2020 k styku nedošlo z dôvodu ochorenia maloletej, ktorá užíva antibiotiká. Dňa 30.-31.05.2020 styk nebol, nakoľko maloletá bolo z toho v strese a nechcela vyjsť von z bytu. Dňa 13.-14.06.2020 styk nebol, pretože maloletá bola z neho v strese, dokonca neraňajkovala a zracala. Dňa 27.-28.06.2020 styk nebol, dcéra opätovne odmieta odísť z bytu, kričala a uviedla, že z miesta stretnutia utečie. Dňa 11.-12.07.2020 sa styk neuskutočnil, povinná dcéru motivovala, pred stretnutím ju zobrala von, opekať, dúfajúc, že bude vo väčšej psychickej pohode, čo však nepomohlo, lebo stretnutie s oprávneným odmieta. Dňa 25.-26.07.2020 k styku nedošlo, dcéra opäť zracala a necítila sa dobre. Dňa 08.-09.08.2020 styk neprebehol, povinná s dcérou chcela ísť na plaváreň a odtiaľ za oprávneným, dcéra však odmieta ísť aj na plaváreň. Dňa 22.-23.08.2020 k realizácii styku opäť nedošlo, povinná sa dcéru snažila na styk pripraviť, dcéra však opäť nechcela odísť z bytu, mala problémy so žalúdkom, zracala a s oprávneným nechcela ani telefonovať. Povinná ďalej uviedla, že s dcérou dňa 25.02.2020 prvýkrát navštívila detského psychológa, v písomnej správe zo dňa 05.03.2020 psychologička uvádza, že maloletá sa bez prítomnosti matky vyjadruje jasne a zrozumiteľne, vo vyjadreniach svojich potrieb je priamočiara. Maloletá výslovne viedla, že s otcom sa stretávať nechce, keď je s otcom, bolieva ju brucho, a aj keby súd rozhodol, ona by za ním nešla. Záverom správy psychologička uvádza, že dieťa výrazne odmieta styk s otcom, otca vníma s pocitom „nie bezpečia“. Psychologička odporúčala rešpektovať potreby a súčasnú situáciu dieťaťa. Výslovne uvádza, že hlavnou otázkou vzťahu dieťa - rodič nie je čas, ale kvalita vzťahu. Odporúča dieťa nevystavovať stresovým a záťažovým situáciám vo vzťahu k otcovi. Povinná deklarovala, že dcéru sa na styk snaží vždy pripraviť, skúša rôzne situácie, ktoré predchádzajú stretnutiu s oprávneným, ale ani toto nepomáha. Povinná poukázala na to, že z uvedeného je zrejmé, že maloletá nemá s oprávneným vybudovaný taký vzťah, aby s ním mohla tráviť čas osamote, nie je však ani jednoznačné, či je toho času vhodné a v záujme maloletej, aby trávila s oprávneným čas v prítomnosti povinnej a v rozsahu, ako určil súd. Oprávnený vodi na stretnutia svoju priateľku, ku ktorej nemá maloletá vybudovaný vzťah, pričom podľa povinnej toto vôbec nie je vhodné. Aj prvé stretnutie dcéry s oprávneným neprebehlo spôsobom, ktorý by bol v jej záujme. Oprávnený sa s ňou rozprával o nevhodných témach. Povinná prejavila názor, že vzťah dcéry s otcom je treba budovať postupne, v súčasnosti sa dcéra s oprávneným nechce stretávať vôbec. Povinná deklarovala, že sa snaží robiť všetko preto, aby sa to zmenilo. S oprávneným riadne komunikuje a spraví všetko preto, aby umožnila a pomohla vybudovať ich vzťah. Je však zrejmé, že dcéra otca odmieta, a obáva sa, že ak pristúpi k radikálnemu riešeniu a dcérou k otcovi odvedie násilím, stratí jej dôveru.

6. Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 35Em/3/2020-67 zo dňa 08.09.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil obom rodičom, aby sa spolu s maloletou podrobili sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu, ktoré sa bude vykonávať v CDR v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Cieľom tohto poradenstva bolo zlepšenie komunikácie rodičov, obnova narušených vzťahov a rešpektovania úlohy otca v živote dieťaťa ako aj vedenie maloletej k stretávaniu sa s otcom. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.10.2020.

7. Z priebežnej správy CDR zo dňa 09.03.2021 mal súd za preukázané, že rodičia sa aj naďalej prejavujú voči sebe na stretnutiach konfliktne, matka má naďalej tendenciu zachádzať do minulosti, taktiež sú prítomné nevysporiadané zážitky z minulosti. Rodičia nie sú schopní spolu komunikovať bez hádky. Matka je na sedeniach motivovaná k príprave maloletej na stretnutia s otcom a kladie sa dôraz na to, že dieťa potrebuje oboch rodičov. Z tvrdení matky vyplýva, že maloletú pripravuje na každé jedno stretnutie s otcom spolu so svojou matkou, avšak maloletá vždy odmieta ísť na stretnutie s otcom. Z tvrdení otca vyplýva, že sa chce pravidelne stretávať s dcérou, že mali spolu dobrý vzťah a taktiež nie si je vedomý, že by urobil také zlé veci, na základe ktorých by ho dcéra mohla takýmto spôsobom odmietať. Otec si stojí za tým, že dcére nikdy nijako neublížil. Matka tvrdí, že stará matka jej pomáha pri príprave maloletej na stretnutie s otcom, avšak stará matka navštívila CDR za účelom presvedčenia pracovníkov, aby maloletá nemusela navštevovať CDR. Navyše podľa správy CDR má maloletá k otcovi výrazne negatívny vzťah, dominuje strach a hnev, úplné odmietanie osoby otca. Maloletá sa obáva stretnutia s otcom, v snahe chrániť a kopírovať matku ako primárnu vzťahovú osobu, ktorá má k otcovi negatívny vzťah a nevysporiadané zážitky z minulosti s otcom. Matka verbalizuje, že počas každého druhého

víkendu intenzívne pripravuje dcéru na stretnutie s otcom, pričom vždy jej príde na pomoc matka. Toto tvrdenie sa však nezohoduje so správaním starej matky, ktorá prišla do CDR, vyjadrovala sa negatívne na osobu otca, žiadala aby sa prestalo pracovať na stretávaní sa maloletej s otcom a dožadovala sa ukončenia spolupráce. Komunikácia medzi matkou a otcom je naďalej výrazne konfliktná, spoločné stretnutia rodičov za účelom zlepšenia komunikácie považujú za neefektívne. Rodičia sú aj naďalej v cyklickom konflikte, matka sa často vracia k zážitkom z minulosti, ktoré vyústia do hádky, nakoľko u rodičov naďalej dominuje diametrálne odlišný pohľad a popis jednotlivých situácií a zážitkov. Rodičia t. č. nie sú schopní konštruktívnej komunikácie ohľadom maloletej. Matka verbalizuje, že nemá problém, aby sa dcéra stretávala s otcom, ak bude ona sama chcieť. S matkou viedli motivačný rozhovor, v rámci ktorého ju poučili, že primárne musí byť tento záujem od matky, pretože dieťa matkino správanie kopíruje. Vzťah medzi otcom a dcérou je výrazne a dlhodobo negatívne poznačený vplyvom nedostatočného výchovného pôsobenia otca v jej živote. Obraz otca je narušený, u maloletej dominujú pocity strachu a hnevu silnej intenzity, neprimerané reálnym zážitkom. Počas nasledujúcich stretnutí bude CDR naďalej pracovať s rodičmi na príprave maloletej na spoločné stretnutie s otcom, ktoré sa zrealizuje v blízkom období v priestoroch CDR s oboma rodičmi, sociálnym pracovníkom a psychológom.

8. S poukazom na skutočnosť, že počas zhoršenej pandemickej situácie bola práca s rodinou, v rámci nariadeného poradenstva, prerušená Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 35Em/3/2020-76 zo dňa 07.04.2021 opätovne nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil obom rodičom, aby sa spolu s maloletou podrobili sociálnemu a psychologickému odbornému poradenstvu, ktoré sa bude vykonávať v CDR v trvaní po nevyhnutú dobu. Cieľom tohto poradenstva bolo zlepšenie komunikácie rodičov, obnova narušených vzťahov a rešpektovania úlohy otca v živote dieťaťa ako aj vedenie maloletej k stretávaniu sa s otcom. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.05.2021.

9. Z priebežnej správy CDR zo dňa 22.04.2021 mal súd za preukázané, že maloletá bola psychologičkou a sociálnou pracovníčkou opakovaně motivovaná ku stretávaniu sa s otcom a ubezpečovaná, že počas stretnutia s otcom bude prítomná aj jej matka, psychologička aj sociálna pracovníčka. Matka bola taktiež motivovaná k tomu, aby podporovala maloletú v kontakte s otcom a aktívne ju viedla ku stretávaniu. Matka verbalizovala, že dcérou každý víkend intenzívne pripravuje a motivuje na stretnutia s otcom, dcéra však podľa jej slov, tieto stretnutia odmieta, pričom sa u nej pravidelne objavujú psychosomatické príznaky (bolesti brucha, zvracanie, nechutenstvo). Otec bol vedený k tomu, aby počas stretnutia nepôsoobil na maloletú nátlakovo alebo zahlcujúco a nechal stretnutie voľný priebeh s ohľadom na potreby a záujmy maloletej. Otec bol tiež informovaný, že v prípade nepriaznivej reakcie maloletej s prejavmi výrazného odmietania, k stretnutiu nedôjde a bude včas kontaktovaný, aby sa nedostavil. Dňa 30.03.2021 sa na stretnutie dostavili najskôr matka s maloletou. Na maloletej neboli pozorovateľné žiadne prejavy anxiety, tenzie či lakrimozity, avšak verbalizovala, že nechce, aby otec chodil. Matka sa do rozhovoru nezapájala a nepodporovala maloletú v kontakte s otcom. Vystupovala nestranne, stavala sa k celej záležitosti skôr pasívne a kompetencie ponechávala na dcéru. Maloletá pôsobila čiastočne neisto, známky emocionálnej nestability neboli pozorovateľné. Verbalizovala, že nechce, aby otec prišiel, pretože jej to je „také blbé“. Svoj odmietavý postoj nevedela konkretizovať ani podložiť reálnymi negatívnymi skúsenosťami s otcom, uvádzané dôvody boli irelevantného charakteru. Do príchodu otca viedli voľný rozhovor a hrali hru, pričom maloletá pôsobila spontánne, uvoľnene, veselo. Bezprostredne pred príchodom otca do miestnosti maloletá začala vyhľadávať očný kontakt s matku. Otec vošiel do miestnosti, pohliadil maloletú po hlave a pozdravil ju, maloletá nereagovala, neodtiahla sa, neodzdravila. Keď si otec sadol, maloletá sa postavila ku dverám, otočila sa k matke a zvýšeným hlasom so slovami „no poď!“ ju vyzvala, aby odišli. Matka sa snažila dcéru zastaviť, na čo ona opakovaně, zvýšeným hlasom apelovala na matku, aby odišli a z miestnosti odišla. Psychologička a sociálna pracovníčka vyšli za maloletou von, pričom táto pôsobila bezemočne, nebol prítomný plač, lakrimozita, tenzia ani pozorovateľné známky úzkosti z aktuálnej situácie, pričom svoje správanie komentovala slovami: „myslela som si, že to zvládnem, ale nezvládla som to“. Na nasledujúce stretnutie dňa 15.04.2021 sa dostavila iba matka so slovami, že maloletá prísť nechcela, pretože sa bála, že bude prítomný aj otec. Matku ubezpečili, že nasledujúce stretnutie bude bez prítomnosti otca, toto stretnutie sa uskutočnilo 16.04.2021. Maloletá bola požiadaná, aby vysvetlila, čo sa odohralo, keď odišla zo stretnutia, na ktorom bol prítomný aj otec. Táto uviedla, že už počas hry sa pozerala do okna, kedy príde (pozn. z pozorovania psychologičky bolo evidentné, že sa sústredila na hru a do okna sa nepozerala), a keď prišiel, zostalo jej zle. Popísala, že po stretnutí ju doma bolelo brucho, nezjedla ani hranolky, ktoré sú jej najobľúbenejšie jedlo. Maloletú primeraným spôsobom informovali o dôsledkoch neplnenia povinnosti zúčastňovať sa na stretnutiach v CDR. Maloletá sa vyjadrila, že ak sem bude mať prísť otec, tak na stretnutie nepríde.

Matka v tomto momente zakročila do rozhovoru v zmysle, či si maloletá uvedomuje, že matka bude mať z toho problémy, na čo maloletá uviedla, že ona má maminu rada, ale s otcom sa aj tak stretávať nechce. V rámci stretnutia psychologička odovzdala maloletej list od starých rodičov z otcovej strany. Napriek tomu, že matka bola neustále motivovaná a inštruovaná k tomu, aby podporovala dcérou v kontakte s otcom, maloletú nemotivovala a nepodporovala ju, aby list otvorila, ponechala to na maloletej. Záverom správy CDR uvádza, že na základe uvádzaných skutočností nie je možné naplňať cieľ poradenstva, ktorým je príprava maloletej na stretávanie s otcom, matka napriek opakovanej motivácii nepodporuje maloletú v kontakte s otcom. Obnova narušených vzťahov maloletej s otcom aktuálne nie je možná, nakoľko u maloletej napriek príprave dominuje úplné odmietanie osoby otca, vzťah maloletej k otcovi je výrazne a hlboko narušený. Maloletá uviedla, že na stretnutia do CDR už nechce chodiť a na ďalšie stretnutie už nepríde, a to aj v prípade, že otec na stretnutí nebude prítomný.

10. Na Okresnom súde Trenčín pod spisovou značkou 31P/6/2020 prebieha konanie o návrhu otca na úpravu jeho styku s maloletou. Vo veci je vytyčený termín pojednávania na deň 27.07.2021.

11.1. Podľa § 376 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

11.2. Podľa § 378 CMP, po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti.

11.3. Podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, pred uskutočnením výkonu rozhodnutia môže súd nariadiť pojednávanie a predvolať povinného, oprávneného, maloletého alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Na pojednávaní vyzve povinného, aby sa rozhodnutiu podrobil a upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí. Ak sa javí, že účel pojednávania možno dosiahnuť aj písomnou výzvou, súd vyzve povinného na dobrovoľné plnenie a upozorní ho na následky neplnenia.

11.4. Podľa § 380 CMP, pred uskutočnením výkonu rozhodnutia môže súd požiadať príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, prípadne príslušný orgán obce o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu a o poskytnutie súčinnosti pri preverení týchto dôvodov.

11.5. Podľa § 3 ods. 1 - 5 Vyhlášky, súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 zákona) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. Pri zisťovaní existencie ospravedlniteľných dôvodov podľa odseku 1 súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého. Ak súd zistí, že možno existujúce ospravedlniteľné dôvody podľa odseku 1 odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve, povinnosť podrobiť sa poradenstvu možno nariadiť neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie podľa prvej vety možno nariadiť po predchádzajúcom posúdení vhodnosti a predpokladaného času trvania neodkladného opatrenia osobou, u ktorej sa má poradenstvo vykonať. Ak súd požiada v konaní o výkone rozhodnutia príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o preverenie dôvodov nesplnenia povinností uloženej rozhodnutím súdu, príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vypracuje na požiadanie súdu správu, ktorá má náležitosti uvedené v § 5 písm. a) až d) Vyhlášky. Ak bola ako súčasť vykonávaných opatrení podľa osobitného predpisu navrhnutá mediácia ako odborná metóda na uľahčenie riešenia konfliktných situácií v rodine, správa podľa prvej vety obsahuje aj informáciu o mediácii. Ak súd zistí až po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia, že existujú ospravedlniteľné dôvody podľa odseku 1, súd nepostupuje podľa § 379, 382 a 383 zákona a neuskutoční sa výkon rozhodnutia.

12. Konanie vo veciach výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí sa začína na návrh oprávnených na výchovu alebo styk s dieťaťom alebo z úradnej povinnosti. Predpokladom nariadenia výkonu rozhodnutia je aktívna účasť súdu zameraná na dobrovoľné plnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia alebo schválenej dohody.

13. Preto súd skôr, ako nariadi výkon, vyzve toho, kto sa odmieta podrobiť súdnemu rozhodnutiu, aby sa mu podrobil, alebo súdom schválenú dohodu plnil. Vo výzve poučí povinného na následky neplnenia povinnosti, spravidla požiada iné subjekty o pôsobenie na povinného, aby tieto povinnosti dobrovoľne plnil. Úlohou súdu v konaní o výkon rozhodnutia je teda v prvom rade vedenie povinného k tomu, aby si svoje povinnosti vyplývajúce mu z exekučného titulu plnil dobrovoľne. Súd musí posúdiť, či konaním povinného rodiča došlo k porušeniu práv oprávneného rodiča, ktoré mu vyplývajú z exekučného titulu. Súd rozhodujúci vo veci výkonu rozhodnutia vo veci styku rodiča s dieťaťom je povinný zisťovať, z akého dôvodu sa tento styk nerealizuje a akú mieru viny na nerealizovaní tohto styku má tak rodič povinný, oprávnený, ako aj maloleté dieťa. V tomto konaní má súd pri rozhodovaní na zreteli predovšetkým záujem maloletého dieťaťa, ktorý by mali sledovať aj obaja rodičia.

14. Právo styku rodiča s dieťaťom vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa či Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

15. Obaja rodičia dieťaťa si musia byť vedomí skutočnosti, že výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletým dieťaťom je špecifickým výkonom rozhodnutia, pri ktorom je nevyhnutné prihliadať aj na iné skutočnosti ako tie, ktoré sú predmetom klasickej exekúcie a použitie donucovacích prostriedkov je potrebné aplikovať s veľkou obozretnosťou. Súd musí vyvíjať snahu, aby napomohol spolupráci rodičov k výkonu práva styku. Povinnosť súdu využiť donucovacie opatrenia však nemôže byť neobmedzená. Súd musí brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a osobitne na najlepší záujem dieťaťa a jeho práva. Najlepší záujem dieťaťa však môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča.

16. V danej veci súd v zmysle citovaného § 3 Vyhlášky zisťoval, či sa povinná podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinná nemôže podrobovať rozhodnutiu. Pri zisťovaní existencie týchto dôvodov bol súd povinný zohľadniť najmä správanie sa povinnej pri plnení povinností ale aj správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich mu z exekučného titulu, a samozrejme aj správanie sa a názor maloletého dieťaťa. Takto súd zistil, že povinná v priebehu konania deklarovala skutočnosť, že ona maloletú k styku s oprávneným motivuje, uvedenému styk nebráni, ale napriek tomu maloletá má pred stretnutím s oprávneným psychosomatické prejavy. Na skutočnosť, že povinná nedostatočne motivuje dcéru k stretnutiam s oprávneným, poukazoval aj sám oprávnený. Z priebežnej správy CDR však súd konštatuje, že povinná síce navonok prezentuje, že dcéru motivuje, avšak aj počas samotných sedení, u nej prevažoval nestranný postoj a rozhodnutia ponechávala na samotnej maloletej. Súd má za to, že maloleté dieťa nie je v konaní predmetom, ktoré sa odovzdáva resp. vracia medzi rodičmi. Maloleté dieťa je subjektom konania, osobou so všetkou ľudskou dôstojnosťou. Súd mal jednoznačne za preukázané, že maloletá odmieta svojho otca ako aj odmieta styk s ním, dokonca s ním odmieta aj telefonovať. Odmietaný postoj maloletej k otcovi by mohol zmeniť zodpovednejší prístup oboch rodičov a snaha o dosiahnutie harmonického vzťahu postupným budovaním dôvery, avšak nenásilným spôsobom. Ak dieťa vyslovene styk odmieta, je podľa názoru ESLP použitie donucovacích opatrení kontraproduktívne, a to práve z dôvodu, že môže mať za následok degradáciu vzťahu medzi dieťaťom a rodičom. ESLP opakovane konštatoval, že článok 8 Dohovoru v žiadnom prípade neopravňuje rodiča, aby žiadal prijatie takých opatrení, ktoré by poškodzovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Samotná maloletá sa v rámci tohto konania jednoznačne vyjadrila, že sa s otcom stretávať nechce. Uvedené vyplýva zo správy CDR z odborného poradenstva, ktorého cieľ nebolo možné naplniť, pričom obnova vzťahu otec a dcéra aktuálne nie je možná, nakoľko u maloletej dominuje úplné odmietanie osoby otca a jej vzťah k otcovi je výrazne a hlboko narušený. Podľa názoru súdu na tomto stave majú svoj podiel obaja rodičia, kedy ako oprávnený tvrdí, že od rozvodu manželstva (október 2018), pričom súčasťou rozsudku nebola úprava jeho styku s dcérou, mu nebol umožňovaný akýkoľvek styk s dcérou, pričom sám oprávnený sa na súd obrátil so žiadosťou o úpravu jeho styku až v januári 2020. Je teda nepochybné, že týmto prístupom rodičov došlo k narušeniu jeho vzťahu s dcérou, keďže ich styk sa absolútne nerealizoval a dcéra bola a je pod vplyvom preferenčného rodiča - matky, bez možnosti výchovného pôsobenia aj druhého rodiča - otca. Je jednoznačné, že maloletá si za uvedený čas, a to aj vzhľadom k svojmu veku, už osvojila názory a postoje svojej matky, ako aj jej postoje vo vzťahu k svojmu otcovi.

17. Súd pri zisťovaní ospravedlniteľných dôvodov zohľadňuje viacero faktorov, a to správanie sa povinného, čo urobil preto, aby došlo k realizácii plnenia, či povinný je príčinou neplnenia povinnosti,

aké je správanie sa oprávneného, vzťah s maloletým ako aj správanie a názor samotného maloletého dieťaťa. V každom konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prioritný záujem maloletého dieťaťa, ktorý je výsostný. Je nevyhnutné si uvedomiť, že v prípadoch výkonu rozhodnutia súd zabezpečuje vhodné predpoklady pre realizáciu rozhodnutia. Nemá však vo svojej moci dosiahnuť to, aby jeho pôsobenie vždy viedlo k výkonu rozhodnutia. Zároveň je nevyhnutné zohľadniť aj skutočnosť, že realizácia rozhodnutia o výchove maloletých detí bude od určitého veku dieťaťa takmer vždy závislá nielen od vôle rodičov, ale aj od maloletého dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa môže prevážiť nad záujmom jeho rodiča. Použitie donucovacích opatrení za účelom vynútenia styku je preto v tejto situácii nežiadúce, pričom by bolo odôvodnené iba v prípade zjavne nezákonného konania rodiča, s ktorým dieťa žije.

18. Súd akceptuje tvrdenia oprávneného, že v priebehu dlhého obdobia nedošlo k realizácii jeho styku s dcérou. Je povinnosťou súdu prijať opatrenia, ktoré umožnia kontakt rodiča s dieťaťom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, tu však treba zdôrazniť, že táto povinnosť súdu nie je absolútna. Porozumenie a spolupráca všetkých zúčastnených osôb vždy predstavuje dôležitý faktor. Štátne orgány síce majú vyvíjať snahu, aby tejto spolupráci napomohli, ale ich povinnosť využívať donucovacie prostriedky nemôže byť neobmedzená. Nútené stretávanie sa oprávneného s dcérou, v žiadnom prípade medzi nimi nevytvorí puto a akékoľvek vyvíjanie nátlaku by tak, ako už bolo uvedené, pôsobilo kontraproduktívne. Súd vyslovuje názor, že k vyriešeniu problému môže prispieť tak zmena postojov oboch rodičov dieťaťa ako aj zmena postoja maloletej a hľadanie si jej vzťahu k otcovi. Tu by si aj povinná mala uvedomiť, že maloletá má oboch rodičov, a mala by sa stretávať so svojim otcom, aby bola na neho zvyknutá a mala s ním vybudovaný normálny a zdravý vzťah, pretože ak by nastala situácia, že by matka z akýchkoľvek dôvodov nemohla dlhodobjšie vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, na jej miesto by v prvom rade nastúpil biologický otec maloletej a nie jej rodičia či súčasný partner. Ďalej súd uvádza, že nie je možné jednoznačne prijať záver o tom, či povinná aj napriek ňou prezentovanej snahe, naozaj vždy pôsobí aktívne na maloletú, aby neodmietala styk s oprávneným. V tak náročnej a zložitej veci, akou je vec výkonu rozhodnutia týkajúceho sa maloletého dieťaťa, vyplývajú z postojov účastníkov konania je nevyhnutné pristúpiť veľmi citlivo k posúdeniu predpokladov na nariadenie výkonu rozhodnutia. V tejto fáze konania nie je možné existujúci vzťah medzi účastníkmi konania s prihliadnutím na stav maloletej, v ktorom sa nachádza, formalisticky zhodnotiť postoj povinnej ako odmietavý, resp. prinášajúci nedobrovoľné podrobenie sa exekučnému titulu. Nútenie maloletej k stretnutiam s oprávneným negatívne na maloletú vplýva (pred stretnutiami s otcom je vystresovaná, odmieta opustiť byt, trpí nevoľnosťami), pričom výsledkom takéhoto napätia je jej absolútna neochota stretnúť sa s oprávneným bez akceptovania akýchkoľvek argumentov či vysvetlení.

19. V danej veci súd dospel k názoru, že maloletá nemá záujem o styk s otcom, pretože toho dlhú dobu nevidela, nemá s ním vytvorený žiadny vzťah, pričom k tomu stavu značne prispeli obaja jej rodičia. Civilný mimosporový poriadok ukladá súdu v § 38 vo veciach, v ktorých je účastníkom maloletý, zisťovať jeho názor a naň prihliadať. Súd maloletú vo veku 10 a pol roka považuje za schopnú vyjadriť svoj názor v otázke, či sa chce stretávať so svojim otcom a prečo styk s otcom odmieta. Hoci maloletá jednoznačne neodôvodnila svoju nevoľu s otcom sa stretávať, súd mal za preukázané, že jej vzťah s otcom je v súčasnosti značne narušený.

20. Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že za súčasného stavu, vzhľadom na odmietavý postoj maloletej k oprávnenému, rešpektujúc jej jednoznačne prezentovaný názor a vyslovujúc plné porozumenie pre právo oprávneného na jeho styk a budovanie vzťahu s vlastnou dcérou, v súčasnosti nie je namieste výkon rozhodnutia v zmysle návrhu oprávneného nariadiť. Zároveň má súd za to, že prípadný finančný postih povinnej (uložená pokuta, či zastavenie výplaty štátnych dávok) môže vyvolať skôr negatívnu reakciu, pričom rozhodne neprispieje k zlepšeniu vzťahu dcéry k otcovi a ani ho nevyrieši. Nútený výkon rozhodnutia by za súčasnej situácie bol v hrubom rozpore so záujmami maloletej, pričom by sa mohol veľmi negatívne odraziť na jej zdravotnom stave. Na základe uvedených skutočností tak súd návrh oprávneného v tejto veci zamietol. Súd má za to, že konanie o výkon rozhodnutia je vykonávacím konaním a nie je v ňom ďalší priestor na „riešenie“ vzťahu dcéry a otca, tento priestor majú účastníci vytvorený v konaní, ktoré je v súčasnosti vedené na tunajšom súde pod spisovou značkou 31P/6/2020, a v ktorom je v dohľadnej dobe vytyčený termín pojednávania.

21. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v jednom vyhotovení.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 Civilného sporového poriadku, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.